

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

28 NOVEMBRE 1962.

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 9 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et la condamnation conditionnelle dans le système pénal.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La condamnation conditionnelle a été établie en Belgique par une loi du 31 mai 1888, dite « loi Lejeune »; cette loi était la première qui consacrait la notion de la condamnation conditionnelle dans l'Europe continentale (Les Nouvelles — Droit Pénal — Tome II, n° 1729).

Elle a été étendue par la loi du 14 novembre 1947 qui a disposé, notamment, que le sursis peut être accordé lorsque l'emprisonnement à subir comme peine principale ne dépasse pas deux ans au lieu des six mois prévus antérieurement.

Dans le rapport qu'il présenta à la Chambre, M. Carton de Wiart soulignait que : « Introduites dans notre système pénal par la loi du 31 mai 1888, la condamnation et la libération conditionnelles ont eu le temps de faire leurs preuves. A la faveur de cette expérience déjà longue et concluante, un courant de plus en plus accusé s'est manifesté tant parmi les théoriciens que parmi les praticiens du droit et qui tend à élargir la portée de l'une et de l'autre de ces réformes. » (Document Parl., Chambre, Session 1946-1947, n° 13).

M. Carton de Wiart rappelait que l'initiative de la proposition revenait à M. Cassian Lohest, qui, le 19 juin 1946, avait saisi le Sénat d'une proposition autorisant le juge à accorder le sursis pour des condamnations ne dépassant pas deux ans.

Il précisait encore : « Pour modeste qu'elle soit, cette réforme répond à une conception progressive du droit pénal que le Parlement belge doit, à notre avis, encourager avec sympathie. Il s'agit d'associer de plus en plus le souci de l'amendement au devoir de la sanction. »

Ces observations restent pertinentes aujourd'hui.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

28 NOVEMBER 1962.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 9 van de wet van 31 mei 1888, waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De voorwaardelijke veroordeling werd in België ingevoerd door een wet van 31 mei 1888, « wet Lejeune » genaamd, zij was de eerste die het begrip van de voorwaardelijke veroordeling in continentaal Europa invoerde (Les Nouvelles — Droit Pénal — Tome II, n° 1729).

Zij werd uitgebreid door de wet van 14 november 1947, waarin onder meer werd bepaald dat schorsing kan worden verleend wanneer de gevangenis, te ondergaan als hoofdstraf, twee jaar niet te boven gaat, in plaats van zes maanden zoals vroeger was bepaald.

In het door hem bij de Kamer ingediend verslag, wees de heer Carton de Wiart op het volgende : « De voorwaardelijke veroordeling en invrijheidstelling werden in ons stelsel ingevoerd door de wet van 31 mei 1888 en zij hebben dan ook de tijd gehad het bewijs van hun doelmatigheid te leveren. Dank zij die reeds lange en afdoende ondervinding, heeft zich een steeds duidelijker wordende stroming geopenbaard, zowel bij de theoretici als bij de practici van het recht, die ertoe strekt de draagwijdte van die beide hervormingen te verruimen. » (Parlementair stuk, Kamer, zitting 1946-1947, n° 13).

De heer Carton de Wiart herinnerde eraan dat de eer van het initiatief toekwam aan de heer Cassian Lohest die, op 19 juni 1946, bij de Senaat een voorstel had ingediend waarbij de rechter ertoe gemachtigd werd schorsing te verlenen voor veroordelingen die twee jaar niet te boven gaan.

Hij preciseerde verder : « Hoe bescheiden ook, beantwoordt die hervorming aan een vooruitstrevende opvatting van het strafrecht, die, naar onze mening, het Belgisch Parlement met sympathie moet aanmoedigen. Het gaat erom de zorg voor de verbetering steeds inniger te verbinden met de plicht van bestraffing. »

Deze opmerkingen blijven ook nu nog gelden.

D'autre part, la pratique judiciaire révèle que, souvent, les jurys des Cours d'Assises prononcent des acquittements parce qu'ils ne peuvent, en appliquant le minimum de la peine pour certains crimes — 3 ans — accorder le sursis.

Le souci « des réformistes qui ont contribué à perfectionner la défense sociale contre la criminalité » (Rapport de M. Carton de Wiart cité ci-avant) ainsi que la nécessité d'assurer une bonne administration de la justice, justifient l'extension du sursis aux condamnés à une peine principale qui ne dépasse pas trois ans au lieu des deux ans actuellement prévus, les autres conditions légales demeurant inchangées.

La présente proposition tend, en conséquence, à substituer à l'alinéa 1 de l'article 9 de la loi du 31 mai 1888, modifié par la loi du 14 novembre 1947, les mots « trois ans » aux mots « deux ans ».

Bovendien leert de rechtspraak dat de jury's van de Hoven van assisen vaak vrijspraak verlenen omdat uitstel onmogelijk is, wanneer zij de voor sommige misdaden bepaalde minimumstraf — 3 jaar — toepassen.

De uitbreiding van de schorsing tot de veroordeelden tot een hoofdstraf, die drie jaar niet te boven gaat in plaats van twee jaar, zoals thans het geval is, wordt gerechtvaardigd, voor zover de andere, door de wet opgelegde voorwaarden ongewijzigd blijven, door de bezorgdheid van « de hervormers, die bijgedragen hebben tot de volmaking van de maatschappelijke verdediging tegen de misdadigheid » (Verslag van de heer Carton de Wiart, hierboven aangehaald) alsmede door de noodzaak van een goede rechtsbedeling.

Dit voorstel strekt er derhalve toe in artikel 9, eerste lid van de wet van 31 mei 1888, gewijzigd bij de wet van 14 november 1947, de woorden « twee jaar » te vervangen door de woorden « drie jaar ».

Paul HERBIET.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 9, alinéa 1, de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal est remplacé par la disposition suivante :

« Les cours et tribunaux, en condamnant à une ou plusieurs peines, peuvent lorsque l'emprisonnement à subir comme peine principale ne dépasse pas trois ans et que le condamné n'a pas encore encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement principal de plus de trois mois, ordonner par décision motivée qu'il sera sursis à l'exécution du jugement ou de l'arrêt ou des peines principales et subsidiaires qu'ils déterminent pendant un délai dont ils fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt mais qui ne peut excéder cinq années. »

21 novembre 1962

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Artikel 9, eerste lid, van de wet van 31 mei 1888, waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Bij het veroordelen tot een of meer straffen, wanneer de gevangenis, te ondergaan als hoofdstraf, drie jaar niet te boven gaat en de veroordeelde geen enkele vroegere veroordeling tot een criminele straf of tot een hoofdstraf van meer dan drie maanden heeft opgelopen, kunnen de hoven en rechtbanken, bij een met redenen omklede beslissing, bevelen dat de tenuitvoerlegging van het vonnis of van het arrest of van de hoofd- of vervangende straffen die zij bepalen, geschorst wordt voor een termijn waarvan zij de duur bepalen, te rekenen van de datum van het vonnis of van het arrest, welke duur echter vijf jaar niet mag te boven gaan. »

21 november 1962.

P. HERBIET,
F. LEFERE,
A. SAINT-REMY.
E. CHARPENTIER.